

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
SZKOŁA PODSTAWOWA I GIMNAZJUM

JĘZYK POLSKI

1. Odpowiedzi ustne

Uczeń na każdą lekcję powinien mieć opanowane wiadomości obejmujące treści trzech ostatnich lekcji.

- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
  - wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
  - samodzielnie i oryginalnie interpretuje utwory,
  - proponuje własne sposoby rozwiązywania zadań i problemów,
  - posługuje się językiem bogatym i poprawnym pod względem stylistycznym i gramatycznym,
  - bierze udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach,
  - podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (inscenizacje, akademie, redagowanie tekstów do gazetki szkolnej).

- Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
  - samodzielnie operuje wiedzą podręcznikową,
  - samodzielnie rozwiązuje zagadnienia teoretyczne i praktyczne związane z daną lekcją i tematem.

- Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
  - ma dobrą znajomość materiału roku bieżącego,
  - zagadnienia teoretyczne i praktyczne rozwiązuje przy niewielkiej pomocy nauczyciela.

- Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
  - wykazuje braki w opanowaniu podstawowego materiału,
  - zagadnienia teoretyczne i praktyczne rozwiązuje przy pomocy nauczyciela.

- Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
  - wykazuje wyraźne braki w opanowaniu materiału programowego,
  - zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje przy pomocy nauczyciela,
  - na lekcjach odznacza się brakiem aktywności.

- Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował podstawowych wiadomości,
  - nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.

2. Prace pisemne (kartkówki, sprawdziany, testy, dyktanda)

Testy, sprawdziany i kartkówki ocenia się według punktacji:

- Ocena bardzo dobra – 100%-91% poprawnych odpowiedzi
- Ocena dobra – 90%-75% poprawnych odpowiedzi
- Ocena dostateczna – 74%-50% poprawnych odpowiedzi
- Ocena dopuszczająca – 49%-30% poprawnych odpowiedzi
- Ocena niedostateczna – 29%-0% poprawnych odpowiedzi

a) kartkówki – obejmują treści trzech ostatnich lekcji, są traktowane jako pisemna odpowiedź ucznia. Kartkówki nie są zapowiadane wcześniej przez nauczyciela, ponieważ uczeń jest zobowiązany być zawsze przygotowany z trzech ostatnich lekcji. Ocena uzyskana z kartkówki jest ostateczna. Ocenę tę może uczeń poprawić sprawdzianem obejmującym dane zagadnienia.

b) sprawdziany – obejmują treści więcej niż trzech ostatnich lekcji, zazwyczaj obejmują zagadnienia danego działu. Sprawdziany są zapowiadane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją utrwalającą wiadomości objęte sprawdzianem. Uczeń, który otrzyma ocenę niedostateczną, może ją poprawić w okresie dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzianu.

c) testy – sprawdzają umiejętności ucznia zgodne ze standardami egzaminacyjnymi. Są formą pisemną, nie zapowiadaną wcześniej przez nauczyciela. Ocena z testu jest ostateczna. W semestrze uczeń pisze jeden raz test badający jego umiejętności.

d) prace klasowe – są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Dotyczą głównie znajomości przeczytanych lektur i dłuższych form wypowiedzi. Ocena z pracy klasowej jest ostateczna. Przy ocenie bierze się pod uwagę następujące elementy:

- zgodność formy,
- realizacja tematu,
- kompozycja,
- poprawność językowa i stylistyczna,
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna,
- estetyka, układ graficzny.

e) dyktanda – to sprawdziany potwierdzające znajomość zasad ortografii i interpunkcji oraz umiejętność stosowania tych zasad w praktyce. Dyktanda obejmują teksty ciągłe i teksty z lukami. Obowiązuje następująca skala ocen związana z liczbą błędów:

- 0 błędów ortograficznych – bardzo dobry
- 1 błąd ortograficzny – dobry plus
- 2 błędy ortograficzne – dobry
- 3 błędy ortograficzne – dostateczny plus
- 4 błędy ortograficzne – dostateczny
- 5 błędów ortograficznych – dopuszczający
- 6 błędów ortograficznych – niedostateczny
- 3 błędy gramatyczne = 1 błąd ortograficzny
- 4 błędy interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny

Uczeń ma możliwość poprawić ocenę niedostateczną otrzymaną za uzupełnianie tekstu z lukami.

Ocena z prac pisemnych ma decydujący wpływ na ocenę śródroczną lub roczną. Prace pisemne nauczyciel ocenia w okresie dwóch tygodni i następnie przedstawia uczniowi. Prace pisemne pozostają w szkole w dokumentacji nauczyciela przedmiotu. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione prace są udostępnione uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

3. Umiejętność czytania, mówienia, pamięciowego opanowania tekstu

Przy ocenie wyżej wymienionych umiejętności bierze się pod uwagę:

- poprawność,
- bezbłądność,
- samodzielność,
- oryginalność.

Wygłaszanie tekstów z pamięci dotyczy poezji i prozy. Ocenie podlega:

- pamięciowe opanowanie tekstu – 2 p.
- zachowanie interpunkcji – 1 p.
- dykcja – 1 p.
- modulacja i intonacja głosu – 1 p.
- interpretacja tekstu – 1 p.

Przeliczenie punktów na oceny:

- Ocena bardzo dobra – 6 p.
- Ocena dobra – 5-4 p.
- Ocena dostateczna – 3 p.
- Ocena dopuszczająca – 2 p.
- Ocena niedostateczna – 1 p.

4. Aktywność ucznia na lekcji

- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykazuje się umiejętnościami wykraczającymi poza realizowany program nauczania, wiąże w logiczną całość i wzbogaca treści bieżącej lekcji.
- Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który wykazuje się umiejętnościami zapamiętywania najważniejszych informacji i potrafi je powiązać w logiczną całość, zapamiętał najważniejsze informacje.

5. Ocena z zeszytu

- Ocena bardzo dobra:
  - pełne, przejrzyste notatki,
  - zadania wykonane bez błędów rzeczowych,
  - notatki nie zawierają rażących błędów ortograficznych,
  - zeszyt prowadzony starannie i estetycznie.
- Ocena dobra:
  - pojedyncze braki w notatkach,

- notatki przejrzyste i czytelne,
- notatki nie zawierają rażących błędów ortograficznych,
- zeszyt prowadzony estetycznie.

▪ Ocena dostateczna:

- brak zapisu trzech lekcji lub zadań,
- notatki mniej czytelne,
- w zapisie lekcji występuje dużo błędów ortograficznych,
- zeszyt mniej estetyczny.

▪ Ocena dopuszczająca:

- brak zapisu więcej niż trzech lekcji,
- brak wielu zadań, w części lub w całości,
- zapis lekcji nieczytelny, nieestetyczny, dużo błędów ortograficznych.

▪ Ocena niedostateczna:

- w zeszycie notatki z lekcji są fragmentaryczne lub nie ma ich wcale,
- zapis lekcji nieczytelny i wysoce niestaranny,
- brak zadań lub jeżeli są, to tylko ślady.

6. Zadania domowe

▪ Ocena bardzo dobra:

- zadanie właściwie wykonane, bez błędów,
- zapis czytelny.

▪ Ocena dobra:

- zadanie zawiera niepełne informacje, występują drobne braki,
- zapis mniej czytelny.

▪ Ocena dostateczna:

- zadanie zawiera informacje niewiążące się w logiczną całość,
- zapis niewłaściwy.

▪ Ocena dopuszczająca:

- próba podjęcia wykonania zadania, liczne błędy,
- zapis niewłaściwy.

▪ Ocena niedostateczna:

- brak zadania domowego,
- zadanie wykonane niesamodzielnie.

7. Ocena śródroczna i roczna

Ocena śródroczna i roczna jest ustalana jako średnia ważona poszczególnych ocen. Przyjmuje się następujące wagi:

Forma aktywności	Waga
Praca klasowa	3
Ocena za I semestr	3
Sprawdzian	3
Test	3
Dyktando	3
Kartkówki	2
Odpowiedzi ustne	2
Recytacja	2
Prace domowe	1
Zeszyt przedmiotowy	1
Aktywność	1

Średnia ważona obliczana jest według wzoru:

$$\frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{Suma wag}}$$

Średnia ważona	Ocena
$1,71 \leq W \leq 2,70$	dopuszczający
$2,71 \leq W \leq 3,70$	dostateczny
$3,71 \leq W \leq 4,70$	dobry
$4,71 \leq W \leq 5,75$	bardzo dobry
$5,76 \leq W \leq 6,00$	celujący

* Uczniowi, który przez cały okres nauki pracował systematycznie i sumiennie, a w zajęciach lekcyjnych brał aktywny udział, dopuszcza się możliwość przyznania punktów bonusowych (max 0,2 p.) Decyzja o przyznaniu bonusu zależy od nauczyciela.